

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการคือ ศึกษาพฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครู ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาษาที่แสดงพฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวโดยการบันทึกเทปการให้คำปรึกษาในคาบเรียนวิชาแนะแนวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน 6 แห่ง จำนวน 12 ครั้ง โดยวิเคราะห์พฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูตามหลักจิตวิทยาการให้คำปรึกษาวิเคราะห์วัจนกรรม การใช้ภาษาตรงหรือภาษาอ้อม และการใช้ภาษาสุภาพของครูแนะแนวตามหลักวัจนปฏิบัติศาสตร์ด้านวัจนกรรมและภาษาสุภาพ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูแนะแนว ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนจำนวน 60 คน ซึ่งมาจากโรงเรียนเดียวกับครูแนะแนว โดยใช้แบบสอบถามที่ให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมการให้คำปรึกษารูปแบบต่างๆ ของครู

ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการให้คำปรึกษาที่ครูแนะแนวใช้ในการให้คำปรึกษาสามารถจำแนกออกได้เป็น 16 พฤติกรรมหลัก เรียงลำดับตามความถี่ของการใช้จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1. การถามคำถาม 2. การให้ข้อมูล 3. การเตือน 4. การให้เหตุผล 5. การให้คำแนะนำ 6. การยกตัวอย่าง 7. การสรุป 8. การกล่าวเนื้อหาซ้ำ 9. การแสดงความเห็นขัดแย้ง 10. การให้กำลังใจ 11. การอ้างถึงตัวผู้ฟัง 12. การตีความ 13. การให้ทางเลือก 14. การแสดงความเป็นกันเอง 15. การเปิดเผยตนเอง และ 16. อื่นๆ คือ การกล่าวนำทั่วไป และการยอมรับ

สำหรับวัจนกรรมที่พบในการให้คำปรึกษาของครูสามารถจำแนกได้ 9 ประเภทหลัก เรียงตามลำดับความถี่ ได้แก่ 1. การบอกกล่าว 2. การถาม 3. การเตือน 4. การแนะนำ 5. การกล่าวสรุป 6. การสั่ง 7. การตอบ 8. การชม 9. อื่นๆ ได้แก่ การขอโทษ การยืนยัน การขอบคุณ และการตำหนิ ในส่วนของการใช้ภาษาตรงและภาษาอ้อมพบว่าครูแนะแนวใช้ภาษาตรงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการใช้ภาษาสุภาพที่พบว่าครูแนะแนวใช้พฤติกรรมการพูดตรงในการแสดงภาษาสุภาพมากเป็นอันดับแรก

ผลการศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อพฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูแนะแนวปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ประเมินว่าการใช้พฤติกรรมการให้คำปรึกษาของครูโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด โดยพฤติกรรมการให้คำปรึกษาที่นักเรียนประเมินว่ามีความเหมาะสมสูงสุดคือการให้คำแนะนำ รองลงมาคือ การสรุป